

Ringkøbing-Skjern Kommune

Ringkøbing den 4. november 2009

Ansøgning til Vækstforum: Udvikling af Ringkøbing-Skjern – Biogasmodellen

Sammenfatning

Ringkøbing-Skjern Kommune har vedtaget en ambitiøs energiplan, der har som målsætning at gøre kommunen selvforsynende med energi i 2020. For at dette kan lykkes, er det nødvendigt at inddrage landbrugets biomasseressource og udbygge biogassforsyningen. Det er således kommunens målsætning, at 80 pct. af husdyrgødningen skal anvendes til energiformål inden 2020.

Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen er baseret på decentral biogasproduktion og anvendelse af biogas i lokale kraftvarmeværker. Det nye er, at modellen involverer store landbrug i etablering af decentrale biogasanlæg, hvor forsyning med gylle og energiafgrøder kan involvere nabobedrifter. Biogassen ledes fra de decentrale biogasanlæg i et biogasledningsnet, der etableres på kommunens initiativ, til fjernvarmeværkerne, hvor virkningsgrader af biogassen er optimeret, da både el og varmen fra afbrændingen kan udnyttes.

Den tekniske nyhed består i, at biogassen produceres decentralt og indsamles via et nyt biogasledningsnet og fordeles til fjernvarmeværker, hvor det er mest hensigtsmæssigt. Dette stiller nye organisatoriske krav til ejerskab og drift af både de decentrale anlæg og biogasledningsnettet. Der er således behov for at udvikle nye juridiske enheder til at varetage udvikling, ejerskab og drift af Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen.

Erhvervsmæssigt er visionen at etablere 40-60 decentrale anlæg og et centralt fællesanlæg, hvilket kan muliggøre fortsat landbrugsdrift - også i takt med stigende miljøkrav. Projektet involverer også en række af kommunens virksomheder i form af komponentleverandører eller leverandører af knowhow. Flere af disse virksomheder har i øvrigt eksportaktiviteter og kan udbygge denne aktivitet markant. Fuldt udbygget betyder Ringkøbing-Skjern – Biogasmodellen anlægsinvesteringer på 600-800.000 mio. kr., hvilket vil involvere erhvervslivet i bred forstand.

Formål

Formålet med projektet er at udvikle Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen med udgangspunkt i kommunens vision og rolle, som er at sikre involvering og koordinering med alle parterne i forsyningskæden: Fra landmændene og landbrugsorganisationen til fjernvarmeværkerne og de nødvendige samarbejdspartnere, som er lokale virksomheder og distributører af biogas.

Modellen skal udvikles ved at kunne anvende billige, decentrale gårdbiogasanlæg på de enkelte landbrug, et biogasledningsnet samt sikre omsætningen af biogas i lokale fjernvarmeværkers motoranlæg. Formålet er således også at skabe grundlag for, at projektet kan implementeres via etablering af 1. etape, der består af 3-4 biogasanlæg, en biogasledning på 15-20 km og en omsætning af biogas i 1-2 lokale kraftvarmeanlæg.

Mål

I dette projekt er der fastsat mål for de enkelte indsatsområder for at kunne frembringe en holdbar plan for kommunens indsats omkring biogas. Det er kommunens hensigt at spille en aktiv, koordinerende rolle og f.eks. bidrage med kompetencer og ressourcer til den organisatoriske udvikling, som skal sikre udvikling og drift af biogaskonceptet. Det indebærer også koordinering af virksomhedernes indsats omkring anlægsdesign, landbrugets analyser og grundlag for medvirken, analyse af biogasledningen og biogasanvendelsen i kommunens fjernvarmeværker.

Der er således opstillet mål for følgende indsatsområder:

- 1) Biogasorganisation, struktur, proces, aftaler og forretningsmodel
- 2) Serieproduceret, modulopbygget (decentralt) biogasanlæg
- 3) Analyse af landbrugsmæssigt grundlag, finansiering, godkendelser og placeringer
- 4) Analyser og udvikling af biogasledning
- 5) Kortlægning af energiforbrug og krav til anlægsmodifikation på kraftvarmeværker.

Ad 1) Biogasorganisation, struktur, proces, aftaler og forretningsmodel

Målet er at udvikle den juridiske enhed til hhv. udvikling og senere drift af biogasindsatsen i Ringkøbing-Skjern Kommune. Det indebærer afklaring af:

- Juridiske forhold som f.eks. kommunens placering og ejerforhold i forhold til øvrige aktører
- Samlet organisation og fastsættelse af vedtægter og overenskomster
- Forretningsplan og budget for samlet indsats
- Koordinering til den øvrige energiplanlægning.

Ad 2) Serieproduceret, modulopbygget (decentralt) biogasanlæg

Målet er at redegøre for de forretningsmæssige muligheder for design, udvikling og produktion af decentrale anlæg – samt etablering af et virksomhedskonsortium. Det indebærer:

- Analyse af eksisterende gylleanlæg på bedrifterne
- Moduloversigt fra tilknyttede virksomheder
- Tilbud på anlægsinvestering med udgangspunkt i de individuelle bedrifter på etape 1
- Konsortieetablering og belysning af mulige finansieringskilder.

Ad 3) Analyse af landbrugsmæssigt grundlag, finansiering, godkendelser og placeringer

Målet er at redegøre for den forretningsmæssige motivation for landbruget, herunder analysere det driftsmæssige udgangspunkt på den enkelte bedrift (fra 1. etape):

- Kortlægning af landbrugsstruktur, gylleproduktion, kvalitet, mulighed for energiafgrøder mv.
- Krav til miljøgodkendelser på landbrugsbedrift – evt. standardiseret procedure
- Driftsøkonomi, budget for sæsonvarieret produktion, energiafgrøder
- Forslag til driftsservice og vedligehold (*out vs insourcing*)
- Belysning af ejermodeller og finansiering (*selvstændig vs fælleseje*).

Ad 4) Analyser og udvikling af biogasledning

Målet er at identificere en billig og driftssikker biogastransmission. Det indebærer forslag til:

- Design, længde, diameter, fysisk placering, lagerkapacitet samt lokal mulighed for anvendelse af eksisterende naturgasnet
- Behov for anlægsinvestering og finansieringskilder
- Driftsøkonomi, driftsservice og vedligehold (*out vs insourcing*)
- Ejersmodeller
- Forslag til transmissionsafgift.

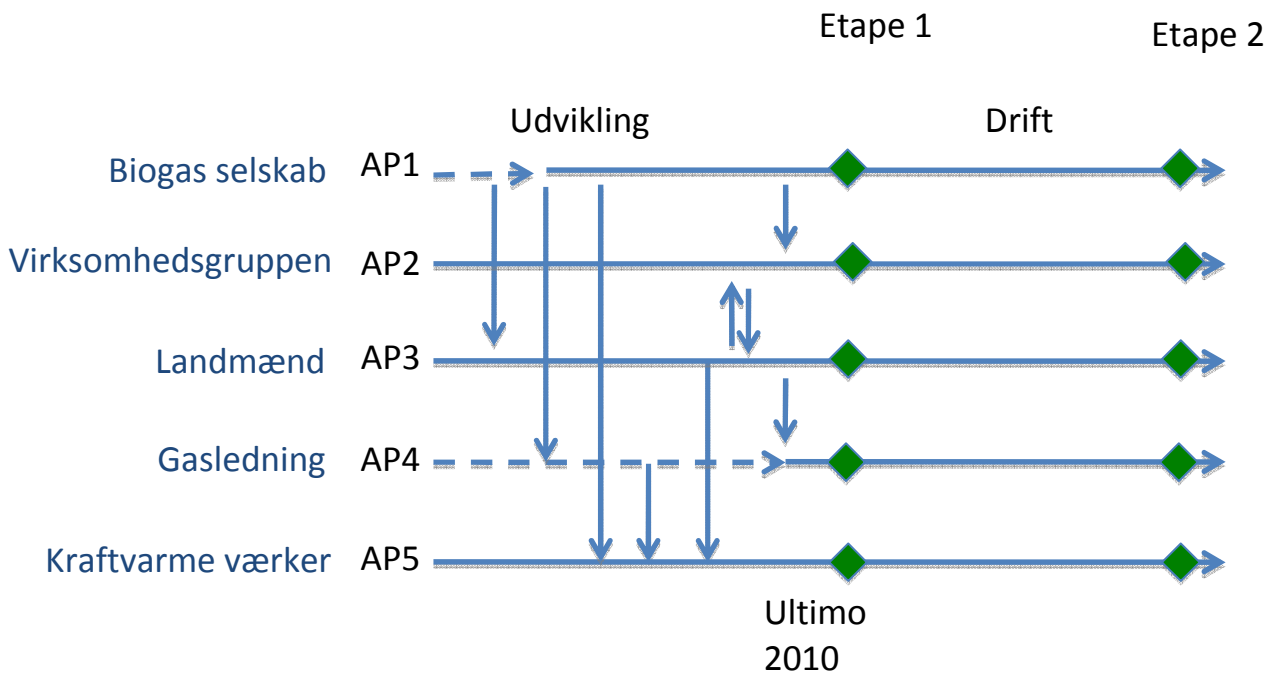
Ad 5) Kortlægning af energiforbrug og krav til anlægsmodifikation på kraftvarmeværker

Målet er at redegøre for de praktiske muligheder og den forretningsmæssige motivation for fjernvarmeværkerne for at indgå i Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen, som aftager af biogas. Det kræver:

- Analyse af nuværende gasforbrug, potentielle aftagere, nye kanaler og sæsonvariationer
- Behov for tilpasning af motorkapacitet og anlægsinvestering
- Identifikation af finansieringskilder (*Grøn Vækst, kommunegaranti, privatfinansiering generelt - f.eks. banker*)
- Stillingstagen til varmeforsyningsloven, muligheder, trusler, styrker, svagheder
- Forslag til pris og afregningsmodeller.

Projektets aktiviteter og indhold

Projektets aktiviteter og indhold er planlagt og prioriteret, så de fastsatte mål kan realiseres, og resultaterne frembringes sideløbende, så erfarings- og dataudveksling løbende kan ske imellem de enkelte indsatsområder jf. nedenstående figur.

Figuren viser kommunens og biogasselskabets interaktion med de øvrige aktører i udviklingsfasen.

Ad 1) Biogasorganisation, struktur, proces, aftaler og forretningsmodel

Denne opgave gennemføres med udgangspunkt i Ringkøbing-Skjern Kommunes Udviklings- og Kulturafdeling og de ansvarlige for bioenergiens integrering i kommunens energiforsyning. Det indebærer også et betydeligt engagement af flere af kommunens kompetencer omkring plan- og miljøområdet samt en koordinering med kommunens budgetplanlægning. Der forventes et ret betydeligt engagement af eksterne kompetencer omkring det juridiske og selskabstekniske samt planlægning af biogasinfrastuktur.

En meget væsentlig opgave er at planlægge kommunens økonomiske engagement og udvikle et biogasselskab og en selskabsform med kommunal indflydelse inden for den gældende lovgivning vedrørende kommunalt engagement i erhvervsudvikling. Generelt skal kommunen medvirke til at udvikle forretningsmodellen, som involverer samhandelsformen mellem landbrug og fjernvarmeværker samt aktører omkring distributionen. Desuden er finansieringen af såvel biogasledning som finansieringskilder til landbrugets biogasanlæg afgørende for konceptets succes.

Udvikling af Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen kræver også et betydeligt kommunalt engagement mht. styring af processen, herunder at bidrage til etablering af samarbejdsfladerne og bidrage til at etablere et aftale- og samhandelsgrundlag imellem de nævnte aktører på biogasområdet. Arbejdet skal skabe grundlag for, at projektets partnere i fremtiden kan have egne særskilte aftaler om produktion, distribution og forbrug i en forretningsmodel, der bl.a. baseres på åbne kalkulationer.

Opgaven indebærer også koordinering med kommunens samlede energistrategi, hvor selvforsyning og anvendelse af andre VE-kilder også er i højsædet. Men alene planlægningen af en massiv udvikling af biogasområdet med et potentiale for biogasledning på 130 km og 40-60 gårdanlæg er en meget stor planlægningsopgave, der dog i dette projekt reduceres til planlægning af en indsats omkring etape 1.

Resultat er en kraftig styret og resultatorienteret proces, der kan geare projektets partnere til at drive en selvstændig forretning fremadrettet. Indsatsen skal også sikre en optimal dialog, fjerne hurdle og sikre, at biogasprojektet placeres hensigtsmæssigt i kommunens samlede energiplan.

Ad 2) Serieproduceret, modulopbygget (decentralt) biogasanlæg

Denne udviklingsopgave gennemføres af en gruppe af kommunens virksomheder, enkelte eksterne kompetencer og virksomheder i samarbejde med kommunens biogaskoordinering og erhvervsråd. Ringkøbing-Skjern Kommunes erhvervsråd har netop afdækket kompetencer og interesser hos kommunens virksomheder for at kunne bidrage til at projektere og opføre biogasanlæg med de tilhørende faciliteter.

Udvikling af Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen kræver et billigt, modulopbygget biogasanlæg til placering på større landbrug. Anlægget skal med et minimum af pasning kunne håndtere gylle (også fra flere ejendomme tilført i rør) og energiafgrøder samt give en sikker og stabil biogasproduktion. For at optimere anlæggets driftsøkonomi fordres opvarmning med en billig energikilde som f.eks. flis - og formodentlig ikke biogas, som er et forædlet energiprodukt til en højere pris.

Nedenstående virksomheder vil etablere et konsortium eller en samarbejdsform, som muliggør etablering af biogasanlæg med udgangspunkt i den enkelte bedrifts eksisterende gødningsanlæg. Det indebærer analyse af eksisterende gylleanlæg på forskellige typer landbrugsbedrifter, en moduloversigt og moduludvikling samt tilbudsgivning til landmænd på 1. etape.

En særskilt opgave er at designe gasafsendelsen og dokumentere gaskvaliteten og derved skabe grundlag for samhandlen med fjernvarmeværkerne.

Virksomhederne er

Hegndal Svineproduktion A/S, som har et eksisterende biogasanlæg og mange års erfaring med praksisnære eksperimenter omkring biogasprocessen - og i øvrigt har en aktiv eksport af svinekoncepter til bl.a. Østeuropa. Her efterspørger landene nu også biogasteknologi, som en delleverance. Første anlægsskitse er leveret til Ukraine. Hegndal Svineproduktion A/S' biogasanlæg vil i øvrigt indgå i den samlede Ringkøbing-Skjern – Biogasmodellen og biogasledningens første etape. Hegndal Svineproduktion A/S er tovholder for virksomhedsgruppen og koordinerer designopgaven.

Landia A/S er en virksomhed med betydeligt vækstpotentiale og med kompetencer omkring pumpning og spildevandshåndtering og har f.eks. spidskompetencer som delleverandør af anlæg og gylle-rør. Landia A/S er i dag underleverandør til en række biogasanlægsproducenter.

LIN-KA Maskinfabrik A/S har en tilsvarende ekspertise omkring kedelanlæg til biomasse og kan medvirke til, at ejere af biogasanlæg kan udnytte de driftsfordele, der eksisterer i forbindelse med opvarmning af biogasprocessen med anden biomasse - f.eks. flis.

ScanFlex A/S producerer plastmembraner til f.eks. gylle og projekterer biogasanlæg til eksportmarkedet baseret på billig membranteknologi. (Virksomheden gennemfører udviklingsarbejde i eget regi, og resultaterne kan blive meget interessante for Ringkøbing-Skjern – Biogasmodellen, idet der åbnes mulighed for at købe eller lease en meget billig biogasreaktor).

Ad 3) Analyse af landbrugsmæssigt grundlag, finansiering, godkendelser og placeringer

Denne opgave indeholder dels en generel opgørelse af ressourcegrundlag og erhvervets parathed til en massiv udbygning af biogasproduktionen, dels specifikke analyser omkring driftsøkonomi og individuelle godkendelser mv.

Opgaven vil Ringkøbing-Skjern Kommune gennemføre i samarbejde med Vestjysk Landboforening og de landmænd, som har meldt sig som potentielle anlægsværter. Desuden kan der blive behov for at involvere eksterne eksperter i analyser af ressourcegrundlaget og de finansielle muligheder. Endelig vil der være fokus på en standardiseret godkendelsesprocedure for landbrug, der ønsker at opføre biogasanlæg.

Ved fuld udbygning af biogasforsyningen vil det medføre etablering af et antal biogasanlæg (30-60 stk.) og anlægsinvesteringer på 6-800.000 mio. kr. hos kommunens landmænd. Det er imidlertid altafgørende at få etableret en demonstrations-gasledning med 3-4 producenter og fjernvarmeværk tilknyttet.

En delopgave er at kortlægge landbrugsstrukturen og identificere, hvor der er ressourcemæssigt grundlag og interesse fra landmænd til at etablere biogasanlæg. Det kræver en vis koncentration af gylle samt mulighed for anvendelse af energiafgrøder.

Der er identificeret en gruppe landmænd, som er interesserede i at opføre biogasanlæg i den sydlige del af kommunen fra Kvong til fjernvarmeanlægget i enten Tarm, Ådum, Skjern eller Ølgod. De involverede landmænd har hhv. svine- og kvægbedrifter, og de råder over ca. 3.000 dyreenheder. Dertil kommer tilknytning af nabobedrifter, som kan fordoble denne ressource tilførsel.

Vurderinger af godkendelser, anlægsinvesteringer og driftsøkonomi tager således udgangspunkt i 3 bedrifter tilknyttet 15-20 km biogasledning: Kim Heiselberg 600 dyreenheder i form af en sobesætning, Dirk Strefkerk med kvægbedrift og 800 dyreenheder og Kent Skaanning med 1.500 dyreenheder og svinebesætning. Forsyning med biogas kan ske til et eller flere af fjernvarmeværkerne: Ådum, Skjern og Ølgod.

Kommunen skal bidrage til at undersøge driftsøkonomien for de enkelte anlæg og bidrage til at afdekke finansieringskilder, herunder muligheder og begrænsninger med hensyn til at aktivere kommunegarantien og muligheden for at udvikle et finansielt produkt som inkluderer leasing af udstyr.

Resultatet skal være et beslutningsgrundlag for enkelte landmænd og for landbruget som helhed samt fjernelse af barrierer i forbindelse med økonomi og finansiering af anlæg og myndighedsgodkendelser.

Ad 4) Analyse og udvikling af biogasledning

Denne opgave indeholder design og udvikling af biogasledning, og det er kommunens rolle at koordinere udviklingsopgaven efter indspil og analyser fra Dansk Gasteknisk Center og Naturgas Midt-Nord m.fl. Derudover involveres kommunens planafdeling og lokalplanlægning mht. placering af gasledningen.

Opgaven er at udvikle biogasledningen og foreslå en fremtidig rollefordeling med hensyn til etablering og drift af biogasledningen samt tilslutningsmuligheder. Udviklingen angår fastlægning af de tekniske specifikationer, dimensionering, lagerkapacitet og krav til gasforsyning, kvalitet og gasrensning. Desuden skal der fremlægges forslag til drift og vedligehold af gasledningen.

Udviklingen omfatter også identifikation af lokale anvendelsesmuligheder, herunder etablering af aftalegrundlag med hensyn til transmission - transmissionsafgift, leverancer og afregning med lokale fjernvarmeværker.

Der vil i praksis blive taget udgangspunkt i den nævnte 1. etape i den sydlige del af kommunen, hvor 15-20 km gasledning vil kunne anlægges og forbinde de førnævnte landbrug

Finansiering af biogasledningen er et afgørende punkt, som kommunen skal medvirke til at afklare. Der er forskellige modeller, som skal vurderes, herunder hvorvidt kommunen kan anvende midler til denne opgave, og hvorvidt forsyningsnettet kan spille en rolle – også omkring anlægsinvesteringen og den fremtidige ejerform.

Resultat vil være en skitse af biogasledningsnettet og forslag til etapevis udbygning og prisoverslag på etablering, tilkobling og gas-transmission. Desuden vil potentielle ejerforhold være afdækket.

Ad 5) Kortlægning af energiforbrug og krav til anlægsmodifikation på kraftvarmeværker

Opgaven indeholder en markedsafdækning for biogas med hensyn til at identificere energiforbruget (sæsonvariationer), energiforsyningen, og hvilke kraftvarmeanlæg der vil have størst nytteværdi af at anvende biogas. Kommunen vil her have direkte dialog med fjernvarmeværkerne og få gennemført analyser af bl.a. Dansk Gasteknisk Center og rådgivende ingeniører. Analyserne vil i øvrigt også have indflydelse på biogasledningens endelige placering.

De enkelte fjernvarmeværker er i forskellige situationer med hensyn til at kunne aftage biogas, og der er normalt brug for anlægstilpasninger i form af omstilling af motor til biogasdrift eller indkøb af ny motor til dette formål, hvilket kan være nødvendigt for at kunne anvende biogassen i energiproduktionen. Opgaven vil medføre en afdækning af investeringsbehov og analyse af driftsøkonomi ved helt eller delvist at omstille sig til biogasanvendelse. For fjernvarmeværkernes vedkommende er finansieringen af eventuelle tilpasninger og nye investeringer også essentielt.

Varmeforsyningsloven er en væsentlig rammebetingelse, som kan medføre både muligheder og begrænsninger for indførsel af biogas, og analyse af denne er afgørende for, hvilke værker der med fordel vil kunne overgå til biogas. (Subsidiering af naturgas er prismæssigt interessant, mens erstatning af biomasse med biogas formodentlig ikke er konkurrencedygtigt.)

Forslag til pris og afregningsmodeller vil være indsatsområde, som kommunen vil koordinere i øvrigt i samarbejde med landbruget og de tilknyttede rådgivere.

Resultatet vil være en identifikation af, hvor biogas med fordel kan substituere fossile brændsler og forslag til indpasning af biogas i energiforbrugsmønstret. Der vil desuden være et beslutningsgrundlag mht. anlægsmodifikationer, finansiering af disse og indspil til placering af biogasledning i kommunen – især med fokus på etape 1.

Erhvervsmæssige perspektiver

Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen skal også muliggøre landbrugets fortsatte eksistens og udvikling samt bidrage til, at landbruget gør kommunen selvforsynende med gas. Samtidig har landbrugserhvervet brug for de massive miljøforbedringer, som biogasudbygningen medfører især omkring forbedring af vandmiljøet.

Biogasmodellen overflødiggør i øvrigt, at landmændene selv investerer i gasmotorer og fjerner behovet for at varetage motordrift med de komplikationer, det kan medføre i en landbrugsbedrift.

Det skitserede biogasledningsnet muliggør f.eks. genbeboelse og udbygning af lokalsamfund som f.eks. Ådum, som i dag er voldsomt tynget af naturgasafhængigheden og de høje varmepriser. Ved større forsyning til biogasledningsnettet åbnes mulighed for opgradering/nedgradering og distribution via naturgasnettet.

Samtidig ønsker kommunen en proaktiv erhvervs politik, som fremmer den lokale industris muligheder for at udvikle udstyrsleverancer til biogassatsningen. Satsningen vil ved fuld udbygning medføre anlægsinvesteringer på 7-800.000 mio. kr. inden for kommunens grænser i såvel biogasanlæg som biogasledning samt en betydelig ombygning af motorene på fjernvarmeværkerne. Det betyder en storstilet udvikling for de navngivne virksomheder, som medvirker, samt en ny effektiv videreudvikling af virksomhedernes eksisterende eksportaktiviteter til hele verden.

Der er gennemført en overordnet økonomisk vurdering, der viser, at den decentrale struktur vil være dyrere i anlægsinvestering end få centrale anlæg, men at dette opvejes af besparelserne på transport af gylle. En standardisering og udvikling af de decentrale anlæg i form af enkle, modulopbyggede konstruktioner kan reducere omkostningerne markant. Resultatet er, at Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen med den decentrale struktur kombineret med ét centralt anlæg åbner mulighed for at afgasse meget store mængder gylle (*i landets største kommune*) samtidig med, at vanskelige biomasser som grøde, have-park affald og slam effektivt afgasses. Endvidere bliver distributionen af overskydende næringsstoffer billigere, når man ser på investering og drift under et.

Afledte effekter i relation til energi og miljø

Ved at afgasse gylle før det spredes på markerne, reduceres mængden af metan, der ellers ville dampe af til atmosfæren. Metan har en drivhuseffekt, der er 20 gange så stor som kuldioxid. Dernæst medfører afgangningen af gylle en markant højere kvælstofudnyttelse i planteproduktionen og dermed reducerede udledninger til vandmiljøet, da afgangning af gylle reducerer udvaskningsrisikoen af næringsstoffer med op til 40 %.

Biogasproduktionen fører til en yderligere koncentreret af næringsstoffer, dette er specielt interessant for fosfor, der udvindes fra et begrænset antal miner, og som er fri for tungmetaller. Endvidere bliver kvælstof i fiberfraktionen efter gylleafgasningen mere plantetilgængeligt, hvormed det vil være økonomisk rentabelt at genanvende næringsstofferne i landbruget i form af gødningspiller, hvilket kan føre til nye lokale industrier.

En anden afledt effekt er, at den tunge lastbiltransport af gylle minimeres, hvormed vejnettet belastes mindre samtidig med, at der udsendes færre udstødningsgasserne og CO₂.

Biogassen vil gøre kommunen selvforsynende med gas og dermed uafhængig af importeret naturgas. Dermed bliver pengene i Danmark, hvor de vil være en ny indtægtskilde for landbruget. Endvidere vil gylleafgasning give landbruget mulighed for at være på forkant med fremtidige miljøkrav, herunder f.eks. vandmiljøplaner.

Plante- og den afledte biogasproduktion vil være fremtidens energilager, der med rette brændsels-celleteknologi vil kunne bruges til både varme- og elproduktion.

Forventede resultater og milepæle

Det endelige resultat af projektet er en økonomisk og miljømæssig bæredygtig biogasmodel, der kan anvendes lokalt, regionalt, nationalt og ikke mindst globalt. Resultatet er på kort sigt, at udnyttelsen af biogas fra gylle og biomasse, som en erstatning for naturgas, vil ske hurtigt og være i konstant udvikling, fordi den decentrale model vil have bredt fokus fra mange interessenter.

Følgende milepæle er fastlagt:

- Etablering af biogasstyregruppe og biogaskonsortium
- Design, modulopbygning og tilbud på decentrale biogasanlæg
- Beslutningsgrundlag og planlægningsredskaber for landbruget
- Udvikling og analyse af biogasledningen samt placering
- Beslutningsgrundlag for fjernvarmeværkerne
- Integrering af biogas i den kommunale energiplan
- Juridisk organisering, finansiering og placering af ejerskab for biogasanlæggene, biogasledningen og biogas
- Organisering af et driftsselskab, der kan servicere biogasanlæggene
- 1. etape: Etableringen af de første decentrale biogasanlæg, biogasledning og ombygning af fjernvarmeværker til biogas
- 1. etape: Drift ved afbrænding af biogas i et fjernvarmeværk forbundet med de første decentrale biogasanlæg via biogasledning i kommunens sydlige område.

Projektets organisering

Ringkøbing-Skjern Kommune har vedtaget en satsning på VE og har i den forbindelse gennemført et forarbejde. Herunder er der etableret Energiråd, som er rådgiver og ”tænke tank” for kommunalbestyrelsen. Energirådet har ansat både en projektleder for vedvarende energi og en bioenergiordinator og har siden bestilt skitseprojektet: Decentral/central udbygning af biogas, udført af Planaction.

Skitseprojektet er forelagt Vestjysk Landboforening og dets medlemmer på et stormøde, og foreningen har etableret et bioenergiudvalg til at koordinere udviklingen på området og til at indgå i den videre planlægning og information om projektet til landmænd. Samtidig har en bred gruppe landmænd meldt sig som mulige anlægsværter, men ønsker yderligere afdækning af økonomiske og driftsmæssige konsekvenser.

Skitseprojektet har også været forelagt repræsentanter for samtlige af kommunens fjernvarmeværker, der ligeledes har nedsat en arbejdsgruppe for at afdække mulighederne for at blive forsynet med lokalt produceret biogas.

Ringkøbing-Skjern Kommune, Vestjysk Landboforening og kommunens fjernvarmeværker opretter nu en styregruppe og senere et planlægningsselskab, som består af 2 repræsentanter fra kommunen, 2 repræsentanter fra landboforeningen og 2 repræsentanter fra fjernvarmeværkerne.

Dette selskab skal forestå den fælles udvikling af projektet og udstikke retningslinjer for den fremtidige samhandel med biogas. I dette regi forestås yderligere belysning af Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen og f.eks. etablering af samarbejdsflade med et gas-distributionselskab (Naturgas Midt-Nord) omkring etablering og drift af biogasledningen.

Kommunen er projektansvarlig og ansøger i dette projekt.

Budget og finansieringsplan

	AP 1	AP 2	AP 3	AP 4	AP 5	
	Biogas org.	Anlægs produc.	Landbrug. grundlag	Biogas-ledning	Fjern-varmev.	
1. Interne lønomkostninger i kommunen						
Projektleder kommune	600.000			100.000	100.000	800.000
Koordinering ifht. virksomhedsgruppe	100.000	100.000				200.000
Koordinering ifht. landbrug	100.000		150.000			250.000
Koordinering ifht. kraftvarmeværker	100.000				150.000	250.000
Koordinering med energiplanlægningen	100.000					100.000
2. Ekstern bistand						
Juridisk bistand	150.000	50.000				200.000
Bistand vedr. landbrugsstruktur			50.000			50.000
Bistand vedr. godkendelser	50.000					50.000
Rådg. vedr. Gasteknologi				50.000	25.000	75.000
Rådg. Ingeniør/planlægning/finansiering	400.000				50.000	450.000
8. Tilskudsgrundlag	1.600.000	150.000	200.000	150.000	325.000	2.425.000

Kommunen søger 50 % i tilskud til projektet – i alt 1.212.500 kr. Heraf garanterer kommunen for restfinansiering med egne midler, der efterfølgende kan suppleres med andre fondsmidler - f.eks. landdistriktsmidler. Tilskuddet forventes anvendt med 50 % i 2010 og 50 % i 2011.

Tidsplan*September-december 2009*

- Etablering af styregruppe og planlægningselskab
- Sammensætning af virksomhedskonsortium
- Organisering af landbrug
- Organisering af kraftvarmeværker
- Priskalkulationer.

Januar-juni 2010

- Udvikling af biogasanlæg (første etape)
- Udvikling af biogasledning (første etape)
- Aftalegrundlag og produktionsgrundlag (første etape)
- Tilbudsmateriale på biogasmoduler
- Beslutningsgrundlag, økonomi og organisation for landmænd
- Beslutningsgrundlag fjernvarmeværker

- Finansieringskilder
- Start på test af kommunale myndighedsberedskaber og godkendelsesprocedurer.

Juli-december 2010-2011

- Start/demonstrationer af første etape
- Forslag til anden og tredje etape af biogasledningen
- Plan for udrulning af Ringkøbing-Skjern - Biogasmodellen
- Perspektivering – eventuel tilkobling af nabokommuner – eventuelle eksportmuligheder.

Lars Byberg

Bioenergikoordinator, Ringkøbing-Skjern Kommune
E-mail lars.byberg@rksk.dk telefon 99 74 11 16 eller mobil 29 63 54 44